

Biogramy osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności

Warszawa, 13 czerwca 2022 r.

ks. Edward Bolesław Darlak

ur. w 1954 r. w Gnojniczy

Współpracował z opozycją antykomunistyczną od 1983 r. do czerwca 1989 r.: od 1983 r. przy kościele Niepokalanego Poczęcia NMP w Sosnowcu-Sielcu, a w latach 1984-1989 przy kościele św. Joachima w Sosnowcu-Zagórze.

Od 1984 r. do marca 1986 r. współpracował z Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego, a od marca 1986 r. do 1989 r. z Delegaturą NSZZ „Solidarność” Zagłębia Dąbrowskiego.

Przy kościele św. Joachima utworzył bibliotekę, w której zgromadził książki i biuletyny drugiego obiegu. Jednocześnie zapoczątkował obchody świąt narodowych w kościele św. Joachima i współorganizował Msze Katyńskie. Używał pomieszczenia parafialne na spotkania działaczy opozycji antykomunistycznej z zakładów pracy Zagłębia Dąbrowskiego i okolic oraz przygotowywanie pism niezależnych przekazywanych do zakładów pracy oraz kolportowanych na tamym terenie

Był współorganizatorem szkoleń i prelekcji dla środowiska opozycyjnego prowadzonych przez wykładowców wyższych uczelni. Ponadto koordynował prace zespołów, które udzielały wsparcia rodzinom aresztowanych i internowanych działaczy opozycji poprzez pomoc charytatywną i finansową.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 308/2021 z 21 lipca 2021 r.

Bogusław Falkowski

ur. w 1954 r. w Dąbrowie Białostockiej

W latach 1983-1989 prowadził działalność kolporterską, przewoził niepodległościowe wydawnictwa z Warszawy, które następnie były rozpowszechniane na terenie Dąbrowy Białostockiej.

W 1988 r. nawiązał współpracę ze strukturami Konfederacji Polski Niepodległej z Suwalszczyzny, skąd również uzyskiwał podziemne wydawnictwa sygnowane przez KPN, które kolportował w Dąbrowie Białostockiej.

W 1989 r. zaangażował się w tworzenie struktur Komitetów Obywatelskich w tym mieście.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 511/2021 z 24 listopada 2021 r.

Iwona Monika Galińska-Wildstein

ur. w 1952 r. w Łodzi

W latach 1977-1978 była działaczką struktur Studenckiego Komitetu Solidarności w Krakowie, zaś w latach 1979-1980 aktywną współpracowniczką tej organizacji.

W 1977 r. po śmierci Stanisława Pyjasa uczestniczyła w organizacji i wydarzeniach związanych z tzw. „Czarnymi Juwenaliami”, m.in. kolportowała nekrologi informujące o mszy w intencji zamordowanego oraz wzywające do trzydniowej żałoby i nieuczestniczenia w juwenaliach. W maju 1977 r. była jedną z sygnatariuszek deklaracji założycielskiej SKS. Kolportowała materiały bezdebitowe oraz uczestniczyła w nielegalnych zgromadzeniach i wykładach „Uniwersytetu Latającego”.

Została zatrzymana 10 czerwca 1979 r. w trakcie spotkania organizacyjnego działaczy SKS, a następnie ukarana grzywną przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Urzędzie gm. Czchów. 22 października 1979 r. została zatrzymana na Placu Konstytucji w Warszawie w związku z organizowaną, przez działaczy krakowskiego SKS i studentów z Warszawy, manifestacją pod Ośrodkiem Kultury Czechosłowackiej, w ramach solidarności polskich studentów z więzionymi od czerwca działaczami czeskiej opozycji antykomunistycznej.

13 kwietnia 1980 r. prewencyjnie zatrzymano ją wraz z mężem i grupą 13 osób w związku z planowanym uczestnictwem działaczy krakowskiego SKS w manifestacji Konfederacji Polski Niepodległej zorganizowanej z okazji rocznicy zbrodni katyńskiej.

W 1980 r. wyjechała wraz z mężem z Polski. Po wprowadzeniu stanu wojennego władze umieściły ją na wykazie osób przebywających za granicą, przewidzianych do internowania po przekroczeniu granic PRL.

Odznaczona Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 82/2022 z 2 marca 2022 r.

Piotr Marek Grosicki

ur. w 1966 r. w Warszawie

Od 1987 r. do czerwca 1989 r. był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Gdańskiej. W maju 1988 r. uczestniczył w strajku studenckim na PG. Od października 1988 r. pełnił funkcję przewodniczącego NZS PG, a także został członkiem Międzyuczelnianej Komisji Koordynacyjnej uczelni gdańskich.

W latach 1988-1989 kolportował wydawnictwa podziemne takie jak: „Rozwaga i Solidarność”, „Tygodnik Mazowsze”, „Polibuda”, „Impuls” oraz książki, znaczki i tzw. cegiełki na pomoc represjonowanym. Ponadto zajmował się redagowaniem pisma NZS „Polibuda”. W maju 1989 r. uczestniczył w IV Nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Delegatów NZS w Sopocie.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 511/2021 z 24 listopada 2021 r.

Tomasz Ignacy Jastrzębski

ur. w 1950 r. w Krośnie Odrzańskim

W latach 80. pracował w Warszawskim Przedsiębiorstwie Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal” (WPKSiUP). W latach 1982-1984 był członkiem podziemnych struktur Komisji Porozumienia Międzyzakładowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w miejscu pracy.

W tym czasie zaangażował się również w kolportaż nielegalnych publikacji, prasy, ulotek oraz znaczków. W latach 1984-1989 działał w Radiu „Solidarność”. Od 1988 r. był współzałożycielem i członkiem Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w WPKSiUP.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 398/2021 z 14 września 2021 r.

Włodzimierz Zbigniew Kowalski

ur. w 1966 r. w Warszawie

W latach 1981-1984 należał do młodzieżówki Konfederacji Polski Niepodległej (KPN). Od 1982 r. do 1985 r. był współzałożycielem, redaktorem i drukarzem pisma „Młoda Polska – organ 1-szej Młodzieżowej Brygady Niepodległościowej”.

Po osiągnięciu pełnoletności, w 1984 r. wstąpił do KPN, w której działał do 1989 r. Zajmował się redakcją, drukiem oraz kolportażem nielegalnych wydawnictw. Organizował i przeprowadzał akcje protestacyjne oraz akcje małego sabotażu (plakatowanie, rozrzucanie ulotek, malowanie haseł antykomunistycznych, zrywanie czerwonych flag). Werbował również nowe osoby do działalności opozycyjnej oraz tworzył struktury organizacyjne.

Jesienią 1984 r. w związku z uprowadzeniem i zabójstwem ks. Jerzego Popiełuszki, organizował i uczestniczył w patrolach młodzieżówki KPN śledzących dla Komitetu Obywatelskiego powstałego przy parafii pw. św. Stanisława Kostki w Warszawie działania MO.

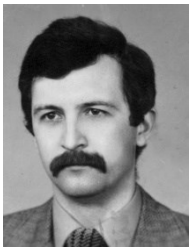
W latach 1985-1989 należał do Polskiej Partii Niepodległościowej. Organizował jej struktury i akcje małego sabotażu. Kolportował nielegalne wydawnictwa oraz sprzęt poligraficzny. W swoim mieszkaniu organizował spotkania konspiracyjne, drukował nielegalne publikacje oraz przechowywał sprzęt poligraficzny. Uczestniczył w manifestacjach patriotycznych.

W latach 1986-1989 działał w Federacji Młodzieży Walczącej oraz Grupach Oporu „Solidarni”. Organizował współpracę z innymi organizacjami oraz wykonywał akcje małego sabotażu. W grudniu 1987 r. wziął udział w drugim tygodniu głodówki Ruchu Wolność i Pokój zorganizowanej w obronie osób odmawiających służby wojskowej, kolportował również nielegalne wydawnictwa tej organizacji. Uczestniczył w strajku na Uniwersytecie Warszawskim, zorganizowanym przez Niezależne Zrzeszenie Studentów.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 511/2021 z 24 listopada 2021 r.

Wojciech Tadeusz Radomski

ur. w 1952 r. w Bytomiu

Był zatrudniony w Wojewódzkim Biurze Planowania Przestrzennego w Opolu. W swoim zakładzie pracy włączył się w organizację Związkowej Organizacji Zakładowej. Od września 1980 r. pełnił funkcje przewodniczącego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Współtworzył następnie Komisję i Organizację Zakładową. Latem 1981 r. został członkiem Zarządu Regionu Śląsk Opolski NSZZ „Solidarność”.

Po wprowadzeniu stanu wojennego oraz na początku 1982 r. współorganizował tajne struktury zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność” na terenie Opola i województwa opolskiego. Wszedł również w skład Rady Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność”.

Został aresztowany w dniu 27 kwietnia 1982 r. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Opolu z dnia 29 kwietnia 1982 r. zastosowano wobec niego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Podczas pobytu w areszcie, w okresie między 23 sierpnia 1982 r. a 2 września 1982 r. wziął udział w głodówce. Został oskarżony o to, że jako członek NSZZ „Solidarność”, po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności i tworzył tajne struktury wymierzone w aparat państwowy PRL, przygotowywał, drukował i rozpowszechniał nielegalne materiały oraz publikacje.

W dniu 21 stycznia 1983 r. Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności, zaliczając na poczet kary, okres aresztu tymczasowego. Jednocześnie wydał postanowienie, na mocy którego w dniu 22 stycznia 1983 r. został zwolniony z Aresztu Śledczego w Opolu.

W czerwcu 1983 r. wyjechał na stałe do Anglii. Orzeczeniem Sądu z dnia 28 lipca 1983 r. darowano mu karę na mocy amnestii.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 308/2021 z 21 lipca 2021 r.

Jan Saul

ur. w 1950 r. Radkowie

W latach 1982-1989 był działaczem Komitetu Oporu Społecznego w Nowej Rudzie oraz członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. W jego mieszkaniu działała tajna drukarnia, gdzie w latach 1982-1983 wraz ze Stanisławem Łukasikiem, Markiem Małysiakiem i Bogdanem Klimem, drukował pismo podziemne „Żółw”, które następnie rozprowadzał w Nowej Rudzie i na terenie ziemi kłodzkiej.

Brał także udział w kolportażu ulotek, broszur i pism podziemnych takich jak.: „Z dnia na dzień”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Robotnik” i „Solidarność Walcząca” na terenie Nowej Rudy, Kłodzka i Kudowy. Ponadto angażował się w pomoc prześladowanym i więzionym.

W 1988 r. zorganizował strajk solidarnościowy w Terenowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Rudzie.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 308/2021 z 21 lipca 2021 r.

Krzysztof Leszek Sawicki

ur. w 1955 r. w Warszawie

Od 1981 r. był pracownikiem etatowym Zarządu Regionu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Białymstoku. Brał udział w redagowaniu „Biuletynu Informacyjnego” w Białymstoku. W artykułach wyrażał negatywnie opinie o organach władzy w PRL. Od 2 listopada 1981 r. podjął w pracę w Zarządzie Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność” w Lublinie na stanowisku redaktora „Biuletynu”.

Z powodu działalności opozycyjnej w dniu 2 kwietnia 1982 r. dokonano przeszukania jego mieszkania. 31 sierpnia 1982 r. w Białymstoku brał udział w manifestacji zorganizowanej w drugą rocznicę podpisania porozumień sierpniowych w Gdańsku. Został wówczas zatrzymany.

Pracę redakcyjną i dziennikarską w wydawnictwach podziemnych kontynuował do roku 1989. Brał udział w redagowaniu Komunikatów Strajkowych Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego, „Wiadomości Bieżących”, „Biuletynu Informacyjnego”. Publikował m.in.: w „Więzi” i „Tygodniku Powszechnym”. W 1989 r. współpracował z białostockim Wydawnictwem „Versus”. Ponadto angażował się w działalność Archiwum Wschodniego.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 480/2020 z 15 grudnia 2020 r.

Włodzimierz Tadeusz Szafranski

ur. w 1942 r. w Sierpcu

Był radcą prawnym w Płockim Kombinacie Budowlanym. W latach 1980-1981 działał w Niezależnym Samorządnym Związku Zawodowym „Solidarność” w swoim zakładzie pracy, gdzie był współzałożycielem zakładowej organizacji związkowej. Udzielał bezpłatnych porad prawnych działaczom i ludziom przychodzącym do biura „Solidarności”. Zaangażował się w pomoc represjonowanym za udział w protestach z 1976 r.

W latach 1981-1989 był kolporterem prasy i książek „drugiego obiegu” wśród zaufanych członków opozycji demokratycznej. Materiały bezdebitowe przywoził osobiście z Warszawy.

Od początku stanu wojennego do 1989 r. udzielał bezpłatnej pomocy prawnej i charytatywnej represjonowanym członkom opozycji demokratycznej w Płocku i w regionie płockim, w tym wspierał ich w procesach sądowych. Był członkiem Diecezjalnego Komitetu Niesienia Pomocy Potrzebującym w Płocku oraz Komitetu Charytatywnego Episkopatu Polski w Płocku. Pośredniczył w przekazywaniu informacji, ulotek i stempli działaczom podziemia. Współorganizował rocznice niepodległościowe i był autorem tekstów intencji na msze za Ojczyznę.

Był członkiem Komisji Interwencji i Praworządności Zbigniewa i Zofii Romaszewskich. W 1981 r. współzakładał Klub Inteligencji Katolickiej w Płocku. Przez cały okres pozostawania „Solidarności” w podziemiu opłacał składki związkowe.

W latach 1984-1989 był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa w Płocku.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 219/2021 z 11 czerwca 2021 r.

Zygmunt Henryk Szczepański

ur. w 1955 r. w Krasnobrodzie

W latach 1979-1983 był zatrudniony jako elektromonter, maszynista offsetowy i konserwator maszyn offsetowych w Zakładach Kineskopowych Unitra-Polkolor w Piasecznie. W 1970 r. uczestniczył w druku ulotek popierających protesty robotnicze w Gdańsku i akcji ulotkowej w Górze Kalwarii.

W latach 1979-1980 współorganizował struktury niezależnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych i Robotników w woj. warszawskim.

Od września 1980 r. należał do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, był członkiem Komisji Zakładowej.

Z uwagi na swoje zaangażowanie w działalność związkową 5 listopada 1982 r. został powołany do służby w Wojskowym Obozie Specjalnym w Czerwonym Borze, gdzie przebywał do 27 stycznia 1983 r. Szkolenie wojskowe rezerwistów w powyższej jednostce nie miało nic wspólnego z realizacją zadań związanych z obronnością kraju, lub podnoszeniem umiejętności żołnierskich, a służyło jedynie w walce z opozycją i było dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia.

W latach 1982-1984 był aktywny jako współzałożyciel, autor, przepisywacz i drukarz oraz kolporter podziemnych pism: „Wiadomości Wojenne” i „Biuletyn Wojenny”.

W okresie 1982-1989 współtworzył Grupy Robotniczego Oporu Społecznego GROS Konrad w Górze Kalwarii, zaś w latach 1985-1986 uczestniczył w emisji podziemnego Radia „Solidarność” w tej miejscowości.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 511/2021 z 24 listopada 2021 r.

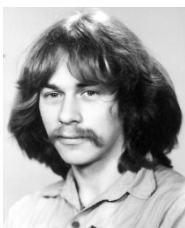
Maria Temkin

ur. w 1953 r. w Warszawie

Od września 1980 r. do grudnia 1981 r. była sekretarzem w Komisji Zakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Centrum Informatyki Kolejnictwa.

W pierwszej połowie 1982 r. regularnie rozpowszechniała „Tygodnik Mazowsze”. W latach 1982-1984 zajmowała się kolportażem książek i prasy podziemnej oficyn wydawniczych „Krań” i „Wydawnictwo”. Ponadto współdziałała przy zabezpieczaniu archiwum Komisji Zakładowej w miejscu pracy, udostępniała książki drugiego obiegu z biblioteki, którą prowadziła, a także udzielała pomocy osobom represjonowanym.

Odznaczona Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 511/2021 z 24 listopada 2021 r.

Piotr Tofil

ur. w 1953 r. w Warszawie

W latach 1982-1989 współpracował jako grafik z wydawnictwami podziemnymi („Karta”, „Most”, „Przedświt”, „Wydawnictwo Społeczne KOS”). Projektował okładki i ilustracje do pism i książek drugiego obiegu. Był twórcą znaczków poczty Solidarności, broszur i cegiełek wyborczych, autorem zdjęć

dokumentujących wydarzenia stanu wojennego. Brał udział w niepodległościowych manifestacjach.

W 1982 r. został ukarany grzywną przez Kolegium do spraw Wykroczeń za udział w proteście w dniu 31 sierpnia 1982 r. W związku z podaniem informacji o powyższej karze na tablicy ogłoszeń w zakładzie pracy, został zwolniony z pracy w „Dzienniku Ludowym”.

Udostępniał także swoje mieszkanie w celu nadawania audycji Radia „Solidarność”.

Odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności postanowieniem Prezydenta RP nr 209/2021 z 2 czerwca 2021 r.